

Sklonost vjeri nalazi se u samoj biti ljudskoj

<"xml encoding="UTF-8?">

Sklonost vjeri nalazi se u samoj biti ljudskoj

Sklonost vjeri nalazi se u samom zatu – biti ljudskoj. Budući da je Bog Apsolutna Ljepota i Dobrota, to je i čovjek sklon lijepom i dobrom. Sada se može postaviti pitanje: "Ako je sklonost vjeri u zatu čovjeka i ako stoga čovjek teži ljepoti u čemu je, onda, smisao objave i šerijata?" Odgovor bi glasio: Cilj šerijata i kur'anske objave

jeste skretanje pažnje čovjeku na njega samog i njegovo motiviranje da potpali iskru koja je već usađena u njegovu bit. Šerijat je tu da ukloni prepreke u aktiviranju te čovjekove prirode.

Naprimjer, ako znamo da ispod zemlje postoji izvor, koristit ćemo se mašinama i bušilicama da izvučemo vodu jer voda sama ne bi izbila. Slično tome, šerijat je kao kompresor koji vrti, buši i crpi iskru zapretane vjere u nama.

Allame Tabatabai kaže: *"Šerijat je ogledalo u kome se ogledamo da bismo se upoznali sa sobom."* To ogledalo kaže:

"O čovječe, to si ti!"

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

Ti upravi lice svoje vjeri, kao pravi vjernik, djelu Allahovu, prema kojem je On ljude načinio (pravoj vjeri koja je formula tvog stvaranja –tvoja vjera, upravo to si ti).

Ovo je tajna usklađenosti islamskih propisa sa ljudskom prirodom. Izlišno je govoriti o tome kako islamski propisi odgovaraju prirodi čovjeka kad su oboje izraz iste zbilje. Fitreti insan jest jednako dini-hanif (ljudska priroda jednako je prava vjera). Čovjekova sklonost vjeri nije nešto nametnuto (obaveza, teret); ona je čovjekova čast i znak njegove vrline.

Kad bi ljudski um bio zdrav, neukaljan, i kad ne bi dozvolio da se u njemu talože prljavštine, priznao bi nužnost slanja objave i poslanika, kako je to kazao Ibn-Sina:

“Ljudski um, ma koliko bio sposoban, nije u stanju otkloniti sve prepreke na čovjekovom putu, pa otuda potreba za objavom. Samo ta dva dijela jedne cjeline mogu, nadopunjavajući se, odvesti čovjeka cilju.”

Čovjek je u stanju spoznati činjenice, ali na putu približavanja njima ne može sam otkloniti sve prepreke i prepoznati sve putokaze, te zaključuje da bez vodiča ne može daleko stići, a taj vodič njegov jeste Poslanik, s.a.v.a. Dakle, um nam kazuje o neophodnosti Poslanikovog prisustva u društvu.

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

One koji džihad čine u Nama (radi Nas, odnosno čiji sam Ja cilj) Mi ćemo sigurno uputiti Našim putevima (taj put nije negdje van, nego je u samom čovjeku i nije put nebeski), a zaista je Allah uz dobročinitelje.

Ovo saputništvo Allaha sa stvorenjima je dvovrsno: On je sa svima ali posebno sa onima koji su muhsini (dobročinitelji). Božijeg Poslanika s.a.v.a. su pitali:

“Ko su muhsini? Šta je ihsan? Šta znači to da je On na poseban način uz muhsine?”

On je odgovorio:

“Ihsan je da se Allahu klanjaš kao da ga vidiš, jer ako ti ne vidiš Njega, budi siguran da On vidi tebe!”

Prema tome, podrazumijeva se obostrana prisutnost jer u suprotnom, ako bi jedna strana nedostajala, ibadet bi bio manjkav.

Imam Sadik, a. s., kaže:

“Užitak sagovorništva sa Uzvišenim Bogom briše sve teškoće i zahmete.”

U Iranu je uveden običaj da djeca proslavljaju ulazak u tekليف (vjersko punoljetstvo), a prvi je tako uradio Seid Ibn-Taus. Kad su ga pitali zašto tako postupa, rekao je: “Od toga dana postao sam sagovornik jer do tada sam bio dijete i tu sam čast htio podijeliti s drugima.”

Zato, kad čitamo dove i hadise Poslanika, s.a.v.a., i Imama a. s. koji govore o njihovim ibadetima, pa u njima vidimo dubinu i ljepotu, to je otuda što su oni svakim korakom i pokretom u ibadetu postajali sve ljepši i uzvišeniji, i svaki korak im je priskrbio novu istinu, a sve zato što su sebe u ibadetu vidjeli lijepim, a čovjek je zadovoljan kad je lijep.